

RECHTSPRAAK EUROPA

RECHTSPRAAK VAN HET EUROPESE HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS
EN HET HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE

No. 7 (juli 2013)

IN ÉÉN [KLIK](#) VERBONDEN MET EUROPA

Deze nieuwsbrief bevat een overzicht op trefwoorden van de rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU (arresten en conclusies) en van het Europees Hof voor de rechten van de mens over de maand [juni](#) 2013.

Deze nieuwsbrief wordt mede mogelijk gemaakt door het gerechtshof Amsterdam en de Raad voor de rechtspraak en wordt gepubliceerd op het weblog [European Courts](#) en op de [website](#) van het gerechtshof Amsterdam.

Kernredactie: Marc de Werd en Roel Andrea

Medewerkers: Robin Cozijnsen, Menco Rasterhoff, Nienke de Visser, Mirjam Winkels.

Copyright © 2013 Marc de Werd

Volg RECHTSPRAAK EUROPA op twitter: [@EuropeanCourts](#)

INHOUDSOPGAVE

1. RECHTSPRAAK EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

- RECHT OP LEVEN (ART. 2)
- VERBOD VAN FOLTERING (ART. 3)
- RECHT OP VRIJHEID EN VEILIGHEID (ART. 5)
- RECHT OP EEN EERLIJK PROCES (ART. 6)
- FAMILIELEVEN/PRIVACY (ART. 8)
- VRIJHEID VAN MENINGSUITING (ART. 10)
- VOORWAARDEN VOOR ONTVANKELIJKHEID (ART. 35)

2. RECHTSPRAAK GERECHT EN HOF VAN JUSTITIE EUROPESE UNIE

- ARBEIDSRECHT
- BURGERLIJKE EN HANDELSZAKEN
- BURGERSCHAP VAN DE UNIE
- CONSUMENTENRECHT
- FISCALE BEPALINGEN
- GEMEENSCHAPPELIJK BUITENLANDS EN VEILIGHEIDSBELEID
- INTELLECTUELE EIGENDOM
- LANDBOUW
- MEDEDINGING
- OPENBAARHEID
- PENSIOENEN
- PERSOONSGEGEVENS
- RUIMTE VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID
- STEUNMAATREGELEN VAN DE STATEN
- VENNOOTSCHAPSRECHT/VISSERIJBELEID
- VREEMDELINGEN
- VRIJ VERKEER VAN DIENSTEN
- VRIJ VERKEER VAN KAPITAAL
- VRIJ VERKEER VAN VESTIGING

3. PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN

- TIP: ZOEKEN NAAR PREJUDICIËLE VRAGEN

1. RECHTSPRAAK EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

RECHTSPRAAK

STRAATSBURG

(Uitspraken over z.g. repeterende rechtsvragen, over de overschrijding van de redelijke termijn van art. 6 EVRM en zaken die eindigen in billijke genoegdoening blijven veelal buiten beschouwing. Uitspraken worden drie maanden na de uitspraakdatum definitief tenzij intern appel wordt ingesteld bij de Grote Kamer van het Hof.)

RECHT OP LEVEN (ART. 2)

18 juni 2013 - Nencheva e.a. t. Bulgarije - arrest

In de winter van 1996/1997 kwamen vijftien gehandicapte jongeren om in een zorginstelling, nadat dringende verzoeken om aanvullende financiering en voedselvoorrading onbeantwoord waren gebleven. Het hof overweegt dat de slachtoffers aan de zorg van de autoriteiten waren toevertrouwd en dat de nijpende situatie bekend moet zijn geweest. Het hof stelt vast dat de autoriteiten onvoldoende maatregelen hebben genomen en daarmee tekort hebben geschoten in hun plicht om het leven van de jongeren te beschermen. Ook was geen sprake van een effectief onderzoek naar het incident. Schending van artikel 2.

6 juni 2013 - Maskhadova e.a. t. Rusland - arrest

De zaak betreft de dood van de Tsjetsjeense separatistenleider Maskhadov, het beweerdelijk brein achter de gijzeling in een school in Beslan in 2004, waarbij ruim 300 slachtoffers vielen. Maskhadov kwam om het leven toen zijn schuilplaats door Russische speciale eenheden werd bestormd. Het hof oordeelt dat Rusland niet verantwoordelijk is voor zijn dood, omdat uit forensisch onderzoek is gebleken dat Maskhadov door een medestrijder is doodgeschoten. Ook het onderzoek dat tot die conclusie leidde, wordt toereikend geacht.

Het hof neemt wel schending aan van artikel 8 en 13 in verband met de weigering van de autoriteiten om het lichaam aan de nabestaanden vrij te geven en het ontbreken van effectieve rechtsmiddelen tegen die weigering. Het hof oordeelt dat de reden voor weigering – bescherming van de openbare orde en de gevoelens van slachtoffers van terrorisme – een legitiem doel dient, maar dat artikel 8 een individuele belangenafweging vergt. In de verwante zaak Sabanchiyeva e.a. t. Rusland, neemt het hof om dezelfde redenen schending aan.

Voorts werd op grond van artikel 3 geklaagd over het opstapelen van de lichamen in een koeling, na het incident. Het hof oordeelt echter dat geen opzet in het spel was, nu een en ander te maken had met logistieke problemen en het hoge aantal slachtoffers.

VERBOD VAN FOLTERING (ART. 3)

27 juni 2013 - A.G.A.M, D.N.M, M.K.N, M.Y.H, N.A.N.S, N.M.B, N.M.Y en S.A. t. Zweden – persbericht- arrest - commentaar

De zaak betreft de uitzetting uit Zweden van uitgeprocedeerde asielzoekers, oorspronkelijk uit regio's in Noord-Irak, waar zij levensgevaar of gevaar voor onmenselijke behandeling lopen. Het hof beslist dat met de uitzetting hun mensenrechten niet worden geschonden, nu zij zich gemakkelijk naar andere regio's in Irak kunnen verplaatsen.

6 juni 2013 - M.E. t. Frankrijk - arrest - commentaar

Klager is een Koptische christen uit Egypte, die vanwege religieuze vervolging zijn thuisland is ontvlucht. Omdat hij verzuimde een asielaanvraag in te dienen toen hij in Frankrijk verbleef, werd hij daar in bewaring ter fine van uitzetting geplaatst. Het asielverzoek dat hij vervolgens indiende werd in een versnelde procedure behandeld.

Het Hof stelt vast dat op het moment dat een administratief uitzettingsbevel tegen hem werd uitgevaardigd, het voor klager mogelijk was om -met schorsende werking- beroep in te stellen bij het Administratieve Hof en voorts een asielaanvraag -eveneens met schorsende werking- bij het Franse agentschap voor de bescherming van vluchtelingen en staatlozen in te dienen. Om die reden was er geen sprake van een schending van artikel 13. Het hof is evenwel van oordeel dat uitzetten van klager naar zijn thuisland een schending van artikel 3 zou opleveren, gelet op van klagers achtergrond en de situatie van Koptische christenen in Egypte.

6 juni 2013 - Mohammed t. Oostenrijk - arrest

Salaheldin Mohammed is via Griekenland en Hongarije in Oostenrijk aangekomen en heeft daar twee maal asiel aangevraagd. De eerste asielaanvraag is afgewezen en de tweede aanvraag loopt nog. Het feit dat de tweede asielaanvraag de uitzetting van Mohammed naar Hongarije niet schorst nu zijn eerste aanvraag is afgewezen, levert naar het oordeel van het hof een schending op van artikel 3 in samenhang met artikel 13. Voorts overweegt het hof dat een uitzetting naar Hongarije op zichzelf niet oplevert een gevaar te worden behandeld in strijd met artikel 3.

RECHT OP VRIJHEID EN VEILIGHEID (ART. 5)

ARREST – 27 juni 2013 - Vassis en anderen t. Frankrijk – persbericht - arrest

Klagers zijn op zee aangehouden op verdenking van het vervoeren van drugs. Het heeft vervolgens 18 dagen geduurd om klagers en het schip waar ze op voeren onder politietoezicht naar Frankrijk te varen. Bij aankomst in Frankrijk hadden de verdachten onmiddellijk voor een rechter voorgeleid moeten worden en niet pas na 48 uur. Gelet op de 18 dagen die reeds voorbij waren gegaan hadden de autoriteiten alles al in gereedheid moeten hebben voor een onmiddellijke voorgeleiding en zijn er geen omstandigheden bekend geworden die een vertraging van 48 uur rechtvaardigen.

RECHT OP EEN EERLIJK PROCES (ART. 6)

Twomey en Cameron en Guthrie t, het Verenigd Koninkrijk - arrest

Het recht op een eerlijk proces houdt niet in het recht op een proces waarbij de schuldvraag door een jury wordt beantwoord. Zowel een juryberechting als een berechting door een rechter zijn procesvormen die door het EVRM volledig geaccepteerd zijn.

13 juni 2013 - Marc-Antoine t. Frankrijk - beslissing

De praktijk in Frankrijk waarbij de rechter-rapporteur op de hoorzitting van de Conseil d'Etat wel een afschrift verstrekt van zijn conclusieaan de rapporteur public van de Conseil d'Etat en niet aan de verdediging van klager, levert geen schending van zijn recht op een eerlijk proces op.

FAMILIELEVEN/PRIVACY (ART. 8)

6 juni 2013 - Avilkina e.a. t. Rusland - arrest

In verband met een onderzoek naar de rechtmatigheid van de religieuze organisatie van Jehova's getuigen in St. Petersburg in Rusland, waartoe klagsters behoren, heeft de vervolgende instantie in Rusland alle ziekenhuizen in St. Petersburg verzocht te rapporteren omtrent de weigering van bloedtransfusies door Jehova's getuigen. Het hof oordeelt dat, nu er geen dringende maatschappelijk behoefte bestond om deze vertrouwelijke medische gegevens van de Jehova's getuigen te onthullen, de openbaarmaking van hun medische dossiers een schending van hun recht op eerbiediging van privé, familie en gezinsleven oplevert.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING (ART. 10)

ARREST – 25 juni 2013 - Youth Initiative for Human Rights t. Servië – persbericht - arrest

Stichting Youth Initiative for Human Rights heeft de Servische Inlichtingendienst gevraagd om informatie over de vraag naar hoeveel personen van de stichting door de dienst onderzoek is gedaan. De Servische rechter heeft de Inlichtingendienst opgedragen deze informatie te verstrekken. De Inlichtingendienst heeft aangegeven niet over deze informatie te beschikken. Het hof overweegt dat het ongeloofwaardig is dat de Inlichtingendienst niet over deze informatie beschikt en oordeelt dat is sprake van schending van artikel 10. Het hof overweegt dat het in de rede ligt dat de Inlichtingendienst de informatie alsnog verstrekt.

VOORWAARDEN VOOR ONTVANKELIJKHEID (ART. 35)

20 juni 2013 - Turluyeva t. Rusland – beslissing

In oktober 2009 is een jonge man verdwenen na als laatst te zijn gezien op het terrein van een politieregiment in Grozny (Tsjetsenië). Het hof wijst erop dat de Russische autoriteiten zich voldoende bewust waren van de ernst van de situatie in de noordelijke Kaukasus en de verdwijningen die daar plaats vinden, gelet op de stappen die zij eerder hebben ondernomen om dit soort criminaliteit in die regio efficiënter te kunnen onderzoeken. Het hof is om die reden van oordeel dat de autoriteiten hebben verzuimd passende maatregelen te nemen om het leven van de zoon van klagster te beschermen toen zij op de hoogte kwamen van zijn verdwijning.

11 juni 2013 – Stichting Moeders van Srebrenica t. Nederland – **Nederlandse zaak** – persbericht – beslissing

Tijdens de Joegoslavische burgeroorlog in de jaren '90 werd de Bosnische gemeente Srebrenica, die door de Verenigde Naties als veilige zone was aangemerkt, aangevallen door het Bosnisch-Servische Leger. Duizenden Bosnische jongens en mannen werden weggevoerd, ruim zeventuizend van hen werden omgebracht. Het lichtbepalende Nederlandse bataljon dat met de beveiliging van het gebied was belast, bleek onmachtig de etnische zuivering te voorkomen, mede omdat door de VN – ondanks daartoe strekkende verzoeken – nauwelijks luchtsteun werd ingezet.

De klachten zijn ingediend door een stichting, die namens de nabestaanden procedeert, alsmede door individuele nabestaanden, en richten zich tegen het oordeel van de Nederlandse burgerlijke rechter (zie LJN: BW1999, red.) dat de nationale rechter niet bevoegd is kennis te nemen van vorderingen tegen de VN, ongeacht de ernst van hetgeen is verweten, gelet op de immuniteit van die organisatie.

Het hof neemt als uitgangspunt dat internationale organisaties naar analogie dezelfde immuniteit als staten kan toekomen en onderstreept het belang van dergelijke organisaties bij immuniteit. In navolging van het Internationaal Gerechtshof oordeelt het hof dat het internationale recht geen aanknopingspunten biedt voor de stelling dat een civiele vordering de immuniteit zou doorbreken, louter omdat die vordering geënt is op een zeer ernstige overschrijding van het internationale recht. Door toekenning van rechtsmacht aan lidstaten zonder instemming van de VN zouden operaties van de VN, gericht op vrede en veiligheid, kunnen worden doorkruist.

Het hof onderkent dat sprake is van een lacune in rechtsbescherming, nu noch het Nederlands recht, noch de VN voorzien in een effectief rechtsmiddel in de zin van artikel 6 jo. 13 van het EVRM. Dat levert echter geen schending van het verdrag door Nederland op. Die laatste omstandigheid kan Nederland immers niet worden toegerekend en de enkele aard van de vorderingen levert geen plicht op voor Nederland om dat gat te vullen. Ten slotte wijst het hof er op dat de procedure tegen de Nederlandse staat nog loopt (zie conclusie van de AG bij de HR, LJN: BZ9228, red.).

Omdat de rechten van stichting zelf niet in het geding zijn geweest, worden zij om die reden niet-ontvankelijk verklaard. De overige klagers worden unaniem niet-ontvankelijk verklaard omdat hun klachten kennelijk ongegrond zijn.

4 juni 2013 – A.S. t. Nederland – Nederlandse zaak – beslissing

Asielzaak – Klager vrijwillig teruggekeerd naar Iran

4 juni 2013 – Naibzay t. Nederland – Nederlandse zaak – beslissing

De zaak betreft de weigering van een verblijfsvergunning aan een voormalig Afghaans inlichtingenofficier, op grond van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag. Die bepaling zondert (onder meer) personen uit van bescherming van dat verdrag indien er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat zij zich schuldig hebben gemaakt aan mensenrechtenschendingen.

Het hof oordeelt dat toepassing van deze bepaling in casu geen vernederende behandeling oplevert and dat de onschuldpresumptie van artikel 6 niet op de zaak van toepassing is, zodat die klachten kennelijk ongegrond zijn.

Ook de klacht op grond van artikel 8 vindt geen gehoor. Het hof herhaalt dat artikel 8 geen onverkort recht op gezinshereniging inhoudt, maar dat lidstaten bij de belangenafweging een zekere beoordelingsvrijheid toekomt. Aan de beoordeling van die belangenafweging komt het hof echter niet toe. In Nederland waren namelijk verblijfsvergunningen verleend aan de familie van klager, terwijl hijzelf inmiddels een verblijfsvergunning voor België had weten te bemachtigen, zodat hereniging in België nog mogelijk is:

“In these circumstances and to the extent that the applicant’s relationship with his children continues to attract the protection of Article 8 (see Konstatinov v. the Netherlands, no. 16351/03, § 52, 26 April 2007), the Court considers – taking into account the particular features of the instant case – that this complaint must be rejected as being manifestly ill-founded pursuant to Article 35 §§ 3 (a) and 4 of the Convention.”

14 mei 2013 - Cichopek en 1627 anderen t. Polen - beslissing

Het reductieprogramma voor het pensioen van klagers is niet disproportioneel en was ook nodig om het gerechtvaardigde doel te bereiken, te weten een eind te maken aan de pensioenprivileges die genoten werden door de leden van de voormalige communistische politieke politie met het oog op het waarborgen van een grotere eerlijkheid van het pensioenstelsel.

2. RECHTSPRAAK GERECHT EN HOF VAN JUSTITIE EUROPESE UNIE

RECHTSPRAAK

LUXEMBURG

ARBEIDSRECHT

CONCLUSIE – 20 juni 2013 – Zaak C-309/12 – Gomes Viana Novo e.a. – conclusie

Bescherming van werknemers bij insolventie van de werkgever – Richtlijn 80/987/EEG – Richtlijn 2002/74/EG – Artikelen 3 en 4 – Waarborg van loonaanspraken – Beperking in de tijd van de waarborg – Beperking tot loonaanspraken die opeisbaar zijn geworden tijdens de periode van zes maanden voor de indiening van het verzoek tot vaststelling van de insolventie van de werkgever – Voorafgaande vordering van de werknemers tot betaling en verkrijging van gedwongen invordering van hun onvervulde loonaanspraken – Rechtsgevolg

ARREST – 13 juni 2013 – Zaak C-45/12 – Riežniece – arrest

Sociale politiek – Richtlijn 76/207/EEG – Gelijke behandeling van mannelijke en vrouwelijke werknemers – Richtlijn 96/34/EG – Raamovereenkomst inzake ouderschapsverlof – Schrapping van ambtenarenposten wegens nationale economische moeilijkheden – Beoordeling van werkneemster die ouderschapsverlof heeft genomen ten opzichte van werknemers die in actieve dienst zijn gebleven – Ontslag aan einde van ouderschapsverlof – Indirecte discriminatie

BURGERLIJKE EN HANDELSZAKEN

ARREST – 13 juni 2013 – Zaak C-144/12 – Goldbet Sportwetten – arrest

Verordening (EG) nr. 1896/2006 – Europese betalingsbevelprocedure – Artikelen 6 en 17 – Verzet tegen Europees betalingsbevel zonder betwisting van bevoegdheid van gerecht van lidstaat van oorsprong – Verordening (EG) nr. 44/2001 – Rechterlijke bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken – Artikel 24 – Verschijning van verweerder voor aangezochte rechter – Toepasbaarheid in kader van Europese betalingsbevelprocedure

BURGERSCHAP VAN DE UNIE

ARREST – 4 juni 2013 – Zaak C-300/11 – ZZ – **Grote Kamer – persbericht – arrest**

Vrij verkeer van personen – Richtlijn 2004/38/EG – Besluit waarbij burger van de Unie toegang tot grondgebied van lidstaat wordt ontzegd om redenen van openbare veiligheid – Artikel 30, lid 2, van die richtlijn – Verplichting om betrokken burger te informeren over

redenen van dat besluit – Bekendmaking in strijd met belangen van staatsveiligheid – Grondrecht op doeltreffende rechterlijke bescherming

De essentie van de gronden van een besluit waarbij de toegang tot het grondgebied van een lidstaat wordt geweigerd, moet aan de betrokkene worden meegedeeld. Voor zover strikt noodzakelijk, kan een lidstaat evenwel weigeren aan de betrokkene de redenen mee te delen waarvan bekendmaking de staatsveiligheid zou schaden.

COMMUNICATIE

ARREST – 27 juni 2013 – Zaak C-71/12 – Vodafone Malta en Mobisile Communications – persbericht – arrest

Elektronische communicatienetwerken en -diensten – Richtlijn 2002/20/EG – Artikelen 12 en 13 – Administratieve bijdragen en vergoedingen voor gebruiksrechten – Door mobiele telefonie operatoren te betalen vergoeding – Nationale wettelijke regeling – Wijze van berekening van vergoeding – Percentage op door gebruikers betaalde kosten

CONSUMENTENRECHT

CONCLUSIE – 13 juni 2013 – Zaak C-435/11 – CHS Tour Services – conclusie

Richtlijn 2005/29/EG – Oneerlijke handelspraktijken – Misleidende praktijken – Vereisten van professionele toewijding – Brochure die onjuiste bewering inzake exclusiviteit bevat

FISCALE BEPALINGEN

DOUANE

ARREST – 27 juni 2013 – Zaak C-542/11 – Codirex Expeditie – arrest

Communautair douanewetboek – Verordening (EEG) nr. 2913/92 – Goederen in tijdelijke opslag – Niet-communautaire goederen – Douaneregeling extern communautair douanevervoer – Tijdstip van toekenning van douanebestemming – Aanvaarding van douaneaangifte – Vrijgave van goederen – Douaneschuld

ARREST – 20 juni 2013 – Zaak C-568/11 – Agroferm – arrest

Tariefindeling – Gecombineerde nomenclatuur – Product op basis van suiker dat bestaat uit 65 % lysinesulfaat en 35 % onzuiverheden uit vervaardigingsproces – Verordening (EG) nr. 1719/2005 – Verordening (EG) nr. 1265/2001 – Productierestitutie voor bepaalde in chemische industrie gebruikte producten – Ten onrechte verleende communautaire steun – Terugbetaling – Vertrouwensbeginsel

CONCLUSIE – 6 juni 2013 – Zaak C-276/12 – Sabou – **Grote Kamer – conclusie**

Belastingrecht – Procedure – Wederzijdse bijstand van lidstaten op het gebied van directe belastingen – Richtlijn 77/799/EEG – Uitwisseling van inlichtingen op verzoek – Procedurele rechten van belastingplichtige

ARREST – 6 juni 2013 – Zaak C-667/11 – Paltrade – arrest

Handelspolitiek – Verordening (EG) nr. 1225/2009 – Artikelen 13 en 14 – Ingevoerde producten van oorsprong uit China – Antidumpingrechten – Ontwijking – Verzending van goederen over Maleisië – Uitvoeringsverordening (EU) nr. 723/2011 – Registratie van invoer – Inning van antidumpingrechten – Terugwerkende kracht

ARREST – 5 juni 2013 – Zaak T-65/11 – Recombined Dairy System / Commissie – arrest

Douane-unie – Invoer van lactoglobulineconcentraten uit Nieuw-Zeeland – Navordering van invoerrechten – Verzoek om kwijtschelding van invoerrechten – Artikelen 220, lid 2, sub b, en 236 van verordening (EEG) nr. 2913/92

ARREST – 27 juni 2013 – Zaak C-155/12 – RR Donnelley Global Turnkey Solutions Poland – arrest

Btw – Richtlijn 2006/112/EG – Artikelen 44 en 47 – Plaats waar belastbare handelingen worden geacht te zijn verricht – Fiscaal aanknopingspunt – Begrip ‚diensten die betrekking hebben op onroerend goed’ – Grensoverschrijdende samengestelde dienst van opslag van goederen

ZESDE BTW-RICHTLIJN

ARREST – 20 juni 2013 – Zaak C-653/11 – Paul Newey – arrest

Prejudiciële verwijzing – Zesde btw-richtlijn – Artikelen 2, punt 1, en 6, lid 1 – Begrip ‚dienst’ – Reclame- en kredietbemiddelingsdiensten – Vrijstellingen – Economische en commerciële realiteit van handelingen – Misbruik – Handelingen die enkel zijn bedoeld om belastingvoordeel te verkrijgen

ARREST – 20 juni 2013 – Zaak C-219/12 – Fuchs – persbericht – arrest

Zesde btw-richtlijn – Artikel 4, leden 1 en 2 – Begrip ‚economische activiteiten’ – Aftrek van voorbelasting – Exploitatie van fotovoltaïsche installatie op dak van woning – Levering aan elektriciteitsnet – Vergoeding – Elektriciteitsproductie langer dan verbruik

CONCLUSIE – 11 juni 2013 – Gevoegde zaken C-618/11 + C-637/11 + C-659/11 – TVI – conclusie

Belastingrecht – Btw – Zesde richtlijn 77/388/EEG – Artikel 11, A, lid 2, sub a, en lid 3, sub c – Richtlijn 2006/112/EG van de Raad – Artikelen 78, sub a, en 79, sub c – Maatstaf van heffing – Opnemen van belastingen in de maatstaf van heffing – Uitzendheffing – ‚Belastingssubstitutie’

RICHTLIJN 2006/112/EG

CONCLUSIE – 20 juni 2013 – Zaak C-319/12 – MDDP – conclusie

Belastingwetgeving – Belasting over toegevoegde waarde – Artikel 132, lid 1, sub i, van richtlijn 2006/112/EG – Belastingvrijstelling voor onderwijsdiensten van commerciële instellingen – Rechtstreekse werking

ARREST – 20 juni 2013 – Zaak C-259/12 – RODOPI-M 91 – arrest

Fiscale bepalingen – Btw – Richtlijn 2006/112/EG – Beginsel van fiscale neutraliteit en evenredigheidsbeginsel – Te late boeking en aangifte van annulering van factuur – Herstel van verzuim – Betaling van belasting – Staatsbegroting – Geen schade – Administratieve sanctie

ARREST – 13 juni 2013 – Zaak C-125/12 – Promociones y Construcciones BJ 200 – arrest

Btw – Richtlijn 2006/112/EG – Artikel 199, lid 1, sub g – Faillissementsprocedure op basis van vrijwilligheid – Belastingplichtige – Belastingplichtige voor wie bepaalde handelingen zijn bestemd – Begrip ‚openbare verkoop op grond van executoriale titel’

ARREST – 13 juni 2013 – Zaak C-62/12 – Kostov – arrest

Gemeenschappelijk stelsel van belasting over toegevoegde waarde – Richtlijn 2006/112/EG – Artikel 9, lid 1 – Begrip ‚belastingplichtige’ – Natuurlijke persoon – Belastbare dienst – Incidenteel verrichte dienst – Geen verband met voor btw geregistreerde en daaraan onderworpen beroepsactiviteit – Zelfstandig gerechtsdeurwaarder

GEMEENSCHAPPELIJK BUITENLANDS EN VEILIGHEIDSBELEID

ARREST – 6 juni 2013 – Zaak C-183/12 P – Ayadi / Commissie – arrest (EN)

Appeal – Common foreign and security policy (CFSP) – Restrictive measures directed against certain persons and entities associated with Usama bin Laden, the Al-Qaida network and the Taliban – Regulation (EC) No 881/2002 – Action for annulment – Removal of the interested party from the list of persons and entities concerned – Interest in bringing proceedings

INTELLECTUELE EIGENDOM

ARREST – 27 juni 2013 – Gevoegde zaken C-457/11 t/m C-460/11 – VG Wort + Fujitsu Technology Solutions + Hewlett-Packard – persbericht – arrest

Intellectuele en industriële eigendom – Auteursrecht en naburige rechten in informatiemaatschappij – Richtlijn 2001/29/EG – Reproductierecht – Billijke compensatie – Begrip ,reproductie op papier of een soortgelijke drager, met behulp van een fotografische techniek of een andere werkwijze die een soortgelijk resultaat oplevert' – Consequenties van het niet toepassen van technische voorzieningen die beschikbaar zijn ter voorkoming of beperking van niet-toegestane handelingen – Consequenties van uitdrukkelijke of impliciete toestemming voor reproductie

De vergoeding voor de reproductie van beschermde werken kan worden geheven over de verhandeling van een printer of een computer. De lidstaten beschikken over een ruime beoordelingsmarge om te bepalen wie de schuldenaar is van deze vergoeding die tot doel heeft de auteurs schadeloos te stellen voor de zonder hun toestemming gemaakte reproductie van hun werk.

ARREST – 27 juni 2013 – Zaak C-320/12 – Malaysia Dairy Industries – arrest – commentaar

Harmonisatie van wetgevingen – Richtlijn 2008/95/EG – Artikel 4, lid 4, sub g – Merken – Voorwaarden voor verkrijging en behoud van merk – Weigering van inschrijving of nietigheid – Begrip ,kwade trouw' van aanvrager – Kennis door aanvrager van bestaan van buitenlands merk

ARREST – 6 juni 2013 – Zaak T-68/11 – Kastenholz / OHMI - Qwatchme (Cadrans de montre) – arrest

Gemeenschapsmodel – Nietigheidsprocedure – Gemeenschapsmodel dat horlogewijzerplaten weergeeft – Niet-ingeschreven oudere modellen – Nietigheidsgrond – Nieuwheid – Artikelen 4, 5 en 25, lid 1, sub b, van verordening (EG) nr. 6/2002 – Eigen karakter – Andere algemene indruk – Artikelen 4, 6 en 25, lid 1, sub b, van verordening nr. 6/2002 – Ouder auteursrecht – Artikel 25, lid 1, sub f, van verordening nr. 6/2002

LANDBOUW

ARREST – 27 juni 2013 – Zaak C-93/12 – Agrokonsulting – arrest

Landbouw – Procedurele autonomie van lidstaten – Gemeenschappelijk landbouwbeleid – Steun – Beslechting van bestuursrechtelijke geschillen – Bepaling van bevoegd gerecht – Nationaal criterium – Bestuursrechtbank binnen rechtsgebied waarvan overheidsinstantie die bestreden handeling heeft verricht, is gevestigd – Gelijkwaardigheidsbeginsel – Doeltreffendheidsbeginsel – Artikel 47 van Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

ARREST – 13 juni 2013 – Zaak C-3/12 – Syndicat OP 84 – arrest

Landbouw – Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw – Begrip ,controleperiode' – Mogelijkheid tot verlenging van controleperiode door lidstaat bij materiële onmogelijkheid om binnen gestelde termijn tot controle over te gaan – Terugbetaling van ontvangen steun – Sancties

ARREST – 13 juni 2013 – Gevoegde zaken C-671/1 t/m C-676/11 – Unanimes + Organisation de producteurs Les Cimes + Agroprovence + Regalp + COPAM – arrest

Landbouw – Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw – Begrip ‚gecontroleerde periode‘ – Mogelijkheid tot verlenging en situering in tijd van gecontroleerde periode – Doelstelling van doeltreffendheid van controles – Rechtszekerheid

ARREST – 7 juni 2013 – Zaak T-2/11 – Portugal / Commissie – arrest

EOGFL – Afdeling ‚Garantie‘ – ELGF en ELFPO – Van financiering uitgesloten uitgaven – Uitgaven die zijn verricht in kader van maatregel POSEI (begrotingsjaren 2005, 2006 en 2007)

ARREST – 7 juni 2013 – Zaak T-267/07 – Italië / Commissie – arrest

EOGFL – Afdeling ‚Garantie‘ – Goedkeuring van rekeningen – Van financiering uitgesloten uitgaven – Buitensporige vertraging in beoordeling door Commissie van kennisgevingen op grond van artikel 5, lid 2, van verordening (EEG) nr. 595/91 – Artikel 32, lid 5, van verordening (EG) nr. 1290/2005 – Motiveringsplicht – Redelijke termijn

ARREST – 6 juni 2013 – Zaak T-279/11 – T & L Sugars en Sidul Açúcares / Commissie – arrest

Landbouw – Buitengewone maatregelen inzake op markt van Unie brengen van buiten quotum geproduceerde suiker en opening van tariefcontingent – Beroep tot nietigverklaring – Regelgevingshandeling met uitvoeringsmaatregelen – Niet individueel geraakt – Niet-ontvankelijkheid – Beroep tot schadevergoeding

MEDEDINGING

ARREST – 18 juni 2013 – Zaak C-681/11 – Schenker e.a. – Grote Kamer – persbericht – arrest – commentaar

Mededingingsregelingen – Artikel 101 VWEU – Verordening (EG) nr. 1/2003 – Artikelen 5 en 23, lid 2 – Subjectieve voorwaarden voor oplegging van geldboete – Gevolgen van juridisch advies of van besluit van nationale mededingingsautoriteit – Mogelijkheid voor nationale mededingingsautoriteit om inbreuk op mededingingsrecht van de Europese Unie vast te stellen zonder geldboete op te leggen

ARREST – 18 juni 2013 – Zaak T-404/08 – Fluorsid en Minmet / Commissie – arrest

Mededinging – Mededingingsregelingen – Wereldmarkt voor aluminiumfluoride – Beschikking houdende vaststelling van inbreuk op artikel 81 EG en artikel 53 EER-Overeenkomst – Beroep tot nietigverklaring – Beroepstermijn – Tardiviteit – Niet-ontvankelijkheid – Vaststelling van prijzen en verdeling van markten – Bewijs van inbreuk – Recht van verweer – Afbakening van betrokken markt – Geldboeten – Ernst van inbreuk – Richtsnoeren voor berekening van geldboeten van 2006

ARREST – 6 juni 2013 – Zaak C-536/11 – Donau Chemie e.a. – arrest – commentaar

Mededinging – Inzage in dossier – Gerechtelijke procedure inzake boeten wegens schending van artikel 101 VWEU – Derde ondernemingen die schadevordering willen indienen – Nationale regeling die inzage in dossier afhankelijk stelt van toestemming van alle partijen bij geding – Doeltreffendheidsbeginsel

MILIEU

CONCLUSIE – 20 juni 2013 – Zaak C-72/12 – Gemeinde Altrip e.a. – conclusie

Richtlijn 85/337/EEG – Artikel 10 bis – Omvang van het recht van beroep tegen vergunningbesluiten voor projecten die een aanzienlijk milieueffect kunnen hebben – Toepasselijkheid in de tijd – Omvang van de toetsing

CONCLUSIE – 20 juni 2013 – zaak C-301/12 – Cascina Tre Pini – conclusie

Richtlijn 92/43/EEG– Instandhouding van natuurlijke habitats en van wilde flora en fauna – Gebied van communautair belang – Intrekking van de beschermde status – Eigendom – Evaluatie op verzoek – Recht om te worden gehoord – Bevoegde instanties

CONCLUSIE – 18 juni 2013 – Gevoegde zaken C-241/12 + C-242/12 – Shell Nederland Belgian Shell – **Nederlandse zaak – conclusie**

Milieu – Verordening (EEG) nr. 259/93 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen – Richtlijn 2006/12/EG betreffende afvalstoffen – Begrip afvalstof – ‚Off-spec’-product ten gevolge van onbedoelde verontreiniging

Er zijn twee strafzaken aanhangig tegen Shell bij de rechtbank Rotterdam. Bij het verladen van een schip is Ultra Light Sulphor Diesel (ULSD), bestemd voor de Belgische klant Carens, vermengd geraakt met Methyl Tertiary Butyl Ether (MTBE). De ULSD voldeed hierdoor niet meer aan de oorspronkelijke productkenmerken en kon daardoor door Carens niet meer als dieselbrandstof verkocht worden aan de pomp, omdat het vlampunt te laag was. Shell heeft de brandstof teruggehaald naar Nederland om deze opnieuw te laten blenden. Volgens het OM was er bij het terughalen sprake van het vervoer van afval van België naar Nederland. De rechtbank Rotterdam vraagt het Hof of de betreffende diesel aangemerkt kan worden als 'afvalstof' in de zin van de verordening betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen.

A-G: Een partij brandstof die de verkoper terugneemt en bewerkt door menging, met de bedoeling het mengsel weer op de markt te brengen, omdat die brandstof onbedoeld was vermengd met een andere stof en daardoor niet langer voldeed aan veiligheidsvoorschriften en derhalve niet door de koper kon worden opgeslagen uit hoofde van diens milieuvergunning, moet worden aangemerkt als een partij afvalstof in de zin van artikel 2, sub a, van verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap, vanaf het moment van de onbedoelde verontreiniging tot aan de nuttige toepassing door de nieuwe menging ervan

OPENBAARHEID

RREST – 7 juni 2013 – Zaak T-93/11 – Stichting Corporate Europe Observatory / Commissie – **Nederlandse zaak – arrest**

Toegang tot documenten – Verordening (EG) nr. 1049/2001– Documenten betreffende onderhandelingen tussen Europese Unie en Republiek India tot sluiting van vrijhandelsakkoord – Weigering van toegang – Uitzondering betreffende bescherming van openbaar belang inzake internationale betrekkingen – In publiek domein gevallen documenten – Afstand van begrenzing van verspreiding van documenten

PENSIOENEN

ARREST – 25 juni 2013 – Zaak C-241/11 – Commissie / Tsjechische Republiek – **Grote Kamer – persbericht – arrest**

Niet-nakoming – Richtlijn 2003/41/EG – Werkzaamheden van en toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening – Gedeeltelijke niet-tijdige omzetting in nationaal recht – Arrest van het Hof waarbij niet-nakoming wordt vastgesteld – Niet-uitvoering – Artikel 260, lid 2, VWEU – Financiële sancties – Forfaitaire som

CONCLUSIE – 19 juni 2013 – Zaak C-321/12 – van der Helder en Farrington – **Nederlandse zaak – conclusie**

Sociale zekerheid – Ziektekostenverzekering – Verordening (EEG) nr. 1408/71 – Titel III, hoofdstuk 1 – Artikel 28, lid 2, sub b – Rechthebbende op een pensioen of rente die op grond van de wettelijke regeling van twee of meer lidstaten recht heeft op verstrekkingen – Wettelijke regeling waaraan de rechthebbende het langst onderworpen is geweest – Begrip ‚pensioen of rente

Van der Helder woont in Frankrijk en ontvangt sinds 1997 een Nederlands pensioen op basis van de Algemene Ouderdomswet (AOW). Hij ontvangt ook wettelijk ouderdomspensioen uit Finland en uit het Verenigd Koninkrijk, landen waar hij werkzaam is

geweest. Farrington heeft de Britse nationaliteit en heeft ruim 30 jaar in Nederland gewoond en gewerkt. Sinds 2004 woont hij in Spanje. Hij krijgt sinds 2006 een AOW-uitkering uit Nederland en ontvangt ook een Brits pensioen. De Centrale Raad van Beroep vraagt het Hof naar de uitlegging van 'de wettelijke regeling waaraan de rechthebbende het langst onderworpen is geweest' uit de verordening betreffende de toepassing van sociale zekerheidsregelingen op loontrekkende en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen.

A-G: De zinsnede ,wettelijke regeling [waaraan] de rechthebbende het langst onderworpen is geweest' in artikel 28, lid 2, sub b, van verordening (EEG) nr. 1408/71 heeft betrekking op de wettelijke regeling betreffende pensioenen of renten. De uitdrukking ,pensioenen of rente' moet ruim en in overeenstemming met de betrokken nationale wetgeving worden uitgelegd, zodat hieronder in voorkomend geval mede pensioenen of renten zijn begrepen die op basis van vrijwillige bijdragen verschuldigd zijn door de lidstaat

PERSOONSGEGEVENS

CONCLUSIE – 25 juni 2013 – Zaak C-131/12 – Google Spain en Google – Grote Kamer – persbericht – conclusie

World Wide Web – Persoonsgegevens – Internetzoekmachine – Gegevensbeschermingsrichtlijn 95/46/EG – Uitlegging van de artikelen 2, sub b en d, 4, lid 1, sub a en c, 12, sub b, en 14, sub a – Territoriale werkingssfeer – Begrip ,vestiging op het grondgebied van een lidstaat' – Materiële werkingssfeer – Begrip ,verwerking van persoonsgegevens' – Begrip ,verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens' – Recht op uitwissing en afscherming van gegevens – ,Recht om te worden vergeten' – Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – Artikelen 7, 8, 11 en 16

Advocaat-generaal Jääskinen is van mening dat aanbieders van zoekmachines op basis van de gegevensbeschermingsrichtlijn niet verantwoordelijk zijn voor persoonsgegevens op door hen verwerkte webpagina's. De nationale wetgeving op het gebied van gegevensbescherming is op hen van toepassing wanneer zij, om advertentieruimte te promoten en te verkopen, in een lidstaat een kantoor openen dat zijn activiteiten richt op de inwoners van die staat, ook al vindt de technische verwerking van de gegevens elders plaats.

In deze zaak tussen Google en het Spaanse bureau voor bescherming van persoonsgegevens zijn vragen gerezen omtrent de toepassing van de Europese privacywetgeving. De heer Costejo González eiste dat Google een verwijzing naar een publicatie in een Spaanse krant die voor hem negatieve gevolgen voor zijn persoonlijke levenssfeer kon hebben, zou verwijderen. Het betrof een publieke bekendmaking van een beslag wegens socialezekerheidschulden. De Spaanse rechter stelt het Hof van Justitie nu enkele fundamentele vragen omtrent deze problematiek. Zo is het de vraag of de Spaanse rechter jurisdictie heeft over de in de VS gevestigde zoekmachine met een afdeling in Spanje, of er sprake is van 'verwerking' van de gegevens door Google, welke verantwoordelijkheid een zoekmachine heeft voor de inhoud van zoekresultaten en of de juistheid en rechtmatigheid van die informatie daarbij van belang is. Ook vraagt de Spaanse rechter of de Europese privacyregels een recht om digitaal 'vergeten' te worden met zich mee te brengen.

RUIMTE VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID

CONCLUSIE – 13 juni 2013 – Zaak C-291/12 – Schwarz – conclusie (DE)

Europees biometrisch paspoort (met vingerafdrukken) is niet in strijd met recht op privacy

In deze Duitse zaak weigerde de heer Schwarz vingerafdrukken af te geven, die door een Europese richtlijn worden vereist in het kader van de verstrekking van een biometrisch paspoort. Volgens Schwarz is bij de totstandkoming van de richtlijn een verkeerde rechtsbasis gebruikt. Bovendien stelt hij dat het vereiste om biometrische gegevens (waaronder vingerafdrukken) af te staan een ernstige inbreuk vormt op het grondrecht op bescherming van de privacy, zoals gewaarborgd door het EVRM-verdrag en het Handvest voor de Grondrechten. Het Verwaltungsgericht Gelsenkirchen vraagt het Hof of de vereiste afgifte van de genoemde biometrische gegevens rechtsgeldig is.

STEUNMAATREGELEN VAN DE STATEN

CONCLUSIE – 27 juni 2013 – Zaak C-284/12 – Deutsche Lufthansa – conclusie

Staatssteun – Door openbaar bedrijf dat luchthaven exploiteert aan goedkope luchtvaartmaatschappij toegekende voordelen – Besluit tot inleiding van formele onderzoeksprocedure – Eventuele verplichting voor rechterlijke instanties van lidstaten zich te voegen naar beoordeling Commissie inzake bestaan staatssteun

VENNOOTSCHAPSRECHT

ARREST – 18 juni 2013 – Zaak C-635/11 – Commissie / Nederland – **Nederlandse zaak** – arrest

Niet-nakoming – Richtlijn 2005/56/EG – Grensoverschrijdende fusies van kapitaalvennootschappen – Artikel 16, lid 2, sub a en b – Uit grensoverschrijdende fusie ontstane vennootschap – Werknemers die werkzaam zijn in lidstaat waar vennootschap is gevestigd of in andere lidstaten – Medezeggenschapsrechten – Niet dezelfde rechten

Richtlijn 2005/56/EG betreft grensoverschrijdende fusies van kapitaalvennootschappen en had door lidstaten uiterlijk op 15 december 2007 geïmplementeerd moeten zijn. De richtlijn beoogt – aldus de Commissie – te bewerkstelligen dat alle werknemers van een uit een grensoverschrijdende fusie ontstane vennootschap dezelfde medezeggenschapsrechten hebben, ongeacht de lidstaat waar zij werken. Volgens de Commissie heeft Nederland het relevante artikel niet omgezet en handelt Nederland daarom in strijd met het Unierecht.

Nederland heeft de fusierichtlijn onvolledig uitgevoerd

De Europese Commissie heeft een inbreukprocedure aangespannen tegen Nederland wegens gebrekkige omzetting van richtlijn 2005/56/EG betreffende grensoverschrijdende fusies van kapitaalvennootschappen (de zogenaamde fusierichtlijn).

Een grensoverschrijdende fusie van kapitaalvennootschappen heeft gevolgen voor de door de wet toegekende medezeggenschapsrechten van de werknemers van de fuserende ondernemingen. De nieuw gevormde vennootschap heeft haar zetel namelijk in één lidstaat, als gevolg waarvan de medewerkers van ten minste een van de fuserende vennootschappen onder de wetgeving inzake medezeggenschapsrechten van een andere lidstaat komen te vallen. Om medewerkers van die vennootschap te beschermen heeft de Uniewetgever in de fusierichtlijn uitzonderingsbepalingen ingevoerd, om het beschermingsniveau van de werknemers in dergelijke gevallen te waarborgen.

Het Hof van Justitie heeft vandaag geoordeeld dat Nederland in gebreke is gebleven bij het omzetten van de richtlijn. Volgens het Hof voorziet de Nederlandse wetgeving er niet in dat medewerkers van een nieuwe grensoverschrijdende fusiegenootschap die in een vestiging in een andere lidstaat werken, dezelfde medezeggenschapsrechten hebben als medewerkers van die vennootschap in Nederland.

Dit is in strijd met de doelstelling van de Uniewetgever, namelijk het beschermen van werknemers van grensoverschrijdend fuserende bedrijven tegen het verlies van hun medezeggenschapsrechten. Enkele door Nederland aangevoerde argumenten die het niet toekennen van dezelfde medezeggenschapsrechten aan buitenlandse werknemers van de fusievennootschap zouden rechtvaardigen, worden ten slotte door het Hof van de hand gewezen.

Aangezien Nederland de bepalingen uit de fusierichtlijn onvolledig heeft omgezet, stelt het Hof vast dat Nederland in gebreke is gebleven.

Hof: Het Koninkrijk der Nederlanden heeft niet voldaan aan de verplichtingen die krachtens artikel 16, lid 2, sub b, van richtlijn 2005/56/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 betreffende grensoverschrijdende fusies van kapitaalvennootschappen op hem rusten, doordat het niet alle wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen heeft vastgesteld die nodig zijn om te verzekeren dat de werknemers van in andere lidstaten gelegen vestigingen van een vennootschap die uit een grensoverschrijdende fusie is ontstaan en haar statutaire zetel in Nederland heeft, dezelfde medezeggenschapsrechten hebben als de werknemers die in Nederland werkzaam zijn.

VISSERIJBELEID

ARREST – 18 juni 2013 – Zaak T-509/09 – Portugal / Commissie – arrest

Visserij – Financiële bijdrage voor de tenuitvoerlegging van toezicht- en controleregelingen – Besluit uitgaven voor aanschaf van twee patrouillezeeschepen niet te vergoeden – Artikel 296 EG – Richtlijn 93/36/EEG – Gewettigd vertrouwen – Motiveringsplicht

VREEMDELINGEN

SIGNALERING

Nieuw online handboek over asiel en migratie

ASIEL

ARREST – 6 juni 2013 – Zaak C-648/11 – MA e.a. – persbericht – arrest

Verordening (EG) nr. 343/2003 – Vaststelling van verantwoordelijke lidstaat – Niet-begeleide minderjarige – Asielverzoeken die achtereenvolgens in twee verschillende lidstaten worden ingediend – Ontstentenis van gezinslid van minderjarige op grondgebied van lidstaat – Artikel 6, tweede alinea, van verordening nr. 343/2003 – Overdracht van minderjarige aan lidstaat waar hij zijn eerste asielverzoek heeft ingediend – Verenigbaarheid – Belangen van het kind – Artikel 24, lid 2, van het Handvest

DERDELANDERS

ARREST – 13 juni 2013 – Zaak C-45/12 – Hadj Ahmed – arrest

Sociale zekerheid van migrerende werknemers – Verordening (EEG) nr. 1408/71 – Personele werkingsfeer – Toekenning van gezinsbijslagen aan derdelander met verblijfsrecht in lidstaat – Verordening (EG) nr. 859/2003 – Richtlijn 2004/38/EG – Verordening (EEG) nr. 1612/68 – Voorwaarde inzake verblijfsduur

VRIJ VERKEER VAN DIENSTEN

ARREST – 27 juni 2013 – Zaak C-569/10 – Commissie / Polen – arrest

Niet-nakoming – Richtlijn 94/22 – Voorwaarden voor verlenen en gebruikmaken van vergunningen voor prospectie, exploratie en productie van koolwaterstoffen – Niet-discriminerende toegang

ARREST – 6 juni 2013 – Zaak C-383/10 – Commissie / België – arrest

Niet-nakoming – Artikelen 56 VWEU en 63 VWEU – Artikelen 36 en 40 EER-Overeenkomst – Belastingwetgeving – Belastingvrijstelling die uitsluitend geldt voor door ingezetenen betaalde interesten, met uitzondering van interesten betaald door in buitenland gevestigde banken

VRIJ VERKEER VAN KAPITAAL

CONCLUSIE – 12 juni 2013 – Zaak C-181/12 – Welte – conclusie

Vrij verkeer van kapitaal – Artikelen 56 EG, 57 EG en 58 EG – Erfbelasting – Erfflater en erfgenaam met woonplaats in Zwitserland – Directe investeringen – Investerings in onroerend goed – Standstill-clausule – Rechtvaardigingsgronden

VRIJ VERKEER VAN PERSONEN

ARREST – 27 juni 2013 – Zaak C-575/11 – Nasiopoulos – persbericht – arrest

Erkenning van diploma's en titels – Richtlijn 2005/36/EG – Beroep van fysiotherapeut – Gedeeltelijke en beperkte erkenning van beroepskwalificaties – Artikel 49 VWEU

ARREST – 20 juni 2013 – Zaak C-20/12 – Giersch e.a. – persbericht – arrest

Vrij verkeer van personen – Gelijke behandeling – Sociale voordelen – Verordening (EEG) nr. 1612/68 – Artikel 7, lid 2 – Financiële steun voor hoger onderwijs – Woonplaatsvereiste in lidstaat die steun toekent – Weigering steun toe te kennen aan studenten, burgers van Unie, wier vader of moeder, grensarbeider, in die lidstaat werkt – Indirecte discriminatie – Rechtaardiging – Doelstelling die bestaat in verhogen van aantal ingezetenen met diploma van hoger onderwijs – Passend karakter – Evenredigheid

CONCLUSIE – 13 juni 2013 – Zaak C-303/12 – Imfeld en Garcet – conclusie

Vrij verkeer van personen – Zelfstandigen – Vrijheid van vestiging – Inkomstenbelasting – Bilaterale overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting – Vrijstelling van de in andere lidstaat dan woonland ontvangen inkomsten – Gemeenschappelijke aanslag van gehuwden – Inaanmerkingneming van vrijgestelde inkomsten in de belastinggrondslag – Fiscale voordelen in verband met de persoonlijke en gezinssituatie van de belastingplichtigen – Beperkingen van de vrijheid van vestiging

VRIJ VERKEER VAN VESTIGING

ARREST – 20 juni 2013 – Zaak C-186/12 – Impacto Azul – arrest

Vrijheid van vestiging – Beperkingen – Hoofdelijke aansprakelijkheid van moedermaatschappijen jegens schuldeisers van hun dochterondernemingen – Uitsluiting van in andere lidstaat gevestigde moedermaatschappijen – Beperking – Geen

ARREST – 13 juni 2013 – Zaak C-386/11 – Piepenbrock – arrest

Overheidsopdrachten – Richtlijn 2004/18/EG – Begrip 'Overheidsopdracht' – Artikel 1, lid 2, sub a – Overeenkomst tussen twee territoriale lichamen – Overdracht door lichaam van taak van reiniging van bepaalde van zijn ruimten aan ander lichaam tegen financiële vergoeding

3. PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN

VRAGEN UIT NEDERLAND

(Deze rubriek bevat prejudiciële verwijzingen van Nederlandse rechters van de afgelopen maand aan het Hof van Justitie van de Europese Unie in Luxemburg.)

TIP: ZOEKEN NAAR PREJUDICIËLE VRAGEN

Alle prejudiciële verwijzingen (dus ook die van rechters uit andere lidstaten) worden opgenomen in de databank "Verwijzingsuitspraken (Bistro)". Daarin kan o.a. gezocht worden op onderwerp en EU-regelgeving. Op die manier is eenvoudig na te gaan of over de geldigheid of uitleg van een bepaalde regel van EU-recht mogelijk al prejudiciële vragen zijn gesteld en/of nog aanhangig zijn. De beantwoording van de vragen door het HvJEU wordt ook opgenomen in de databank. Bij een Nederlandse prejudiciële verwijzing wordt ook de einduitspraak van de Nederlandse rechter verwerkt in de databank.

De databank is te raadplegen via Porta Iuris ('Jurisprudentie' → 'uitgebreid zoeken' → 'databanken' → 'Europees recht' → 'verwijzingsuitspraken (Bistro)'. In de weekoverzichten op Porta Iuris staan de nieuw ingevoerde prejudiciële verwijzingen

Nota bene: Porta Iuris is alleen beschikbaar voor medewerkers van de Rechtspraak. Prejudiciële verwijzingen zijn ook toegankelijk op de website van HvJEU bij Info Curia.

STUDIEFINANCIERING

Centrale Raad van Beroep, 24 juni 2013, LJN: CA3728

Prejudiciële vragen over het recht of studiefinanciering van een kind van een grensarbeider voor een studie op de Antillen

Studiefinanciering – drie-uit-zes regel – grensarbeider – studie op de Antillen – verordening (EEG) nr. 1612/68 – artikel 20, 21 en 45 VWEU – HvJEU C-542/09

Een Nederlands gezin verhuist naar België. De studente was toen vijf jaar. De studente volgde in België de lagere en middelbare school. Aansluitend studeerde zij van medio 2006 tot medio 2011 op Curaçao. De vader werkte van oktober 2006 tot oktober 2008 parttime in Nederland. Over die periode had de student - op grond van het EU-recht – recht op studiefinanciering. De "drie uit zes-eis" geldt dan niet. Na oktober 2008 kreeg de studente geen studiefinanciering meer omdat de vader geen

grensarbeider meer was. Volgens de minister van OC&W geldt dan gewoon weer de regel dat het kind drie jaar in Nederland moet hebben gewoond voordat de studie werd aangevangen.

De Centrale Raad van Beroep vraagt het Hof nu of het EU-recht er toe leidt dat een recht op studiefinanciering voor een studie in het buitenland op grond van EU-recht, blijft bestaan totdat de studie is afgemaakt. Of geldt soms toch de "drie uit zes-eis". Aan die eis voldoet de studente niet, omdat zij vanaf haar vijfde in België woonde.

De Centrale Raad van Beroep stelt de volgende prejudiciële vragen:

1A. Moet het Unierecht, meer in het bijzonder artikel 45 van het VWEU en artikel 7, tweede lid, van Verordening nr. 1612/68, aldus worden uitgelegd dat dit zich ertegen verzet dat de EU-lidstaat Nederland het recht op studiefinanciering voor een opleiding buiten de EU van een meerderjarig kind ten laste van een in België wonende en gedeeltelijk in Nederland, gedeeltelijk in België werkende grensarbeider met de Nederlandse nationaliteit, beëindigt op het moment dat de grensarbeid wordt gestaakt en er uitsluitend nog werkzaamheden worden verricht in België, op de grond dat het kind niet voldoet aan het vereiste dat zij ten minste drie jaren van de zes jaren voorafgaand aan haar inschrijving bij de betreffende onderwijsinstelling in Nederland heeft gewoond?

1B. Indien er een bevestigend antwoord moet worden gegeven op vraag 1A, verzet het Unierecht zich ertegen dat, aangenomen dat aan de overige vereisten voor studiefinanciering is voldaan, studiefinanciering wordt toegekend voor een periode die korter is dan de duur van de opleiding waarvoor studiefinanciering is toegekend? Indien het Hof bij de beantwoording van vraag 1A en 1B tot het oordeel komt dat de regelgeving inzake het recht op vrij verkeer van werknemers er niet aan in de weg staat dat over november 2008 tot en met juni 2011 of een gedeelte van die periode geen studiefinanciering aan [Appellante] wordt toegekend:

2. Moeten de artikelen 20 VWEU en 21 VWEU aldus worden uitgelegd dat zij eraan in de weg staan dat de EU-lidstaat Nederland studiefinanciering voor een opleiding aan een onderwijsinstelling die is gevestigd in de LGO (Curaçao), waarop recht bestond omdat de vader van betrokkene in Nederland als grensarbeider werkzaam was, niet prolongeert op de grond dat betrokkene niet voldoet aan het voor elke Unieburger, daaronder begrepen zijn eigen onderdanen, geldende vereiste dat zij ten minste drie jaren van de zes jaren voorafgaand aan haar inschrijving voor die opleiding in Nederland heeft gewoond?

INSOLVENTIERICHTLIJN 2008/94/EG

Centrale Raad van Beroep, 4 juni 2013, LJN: CA0789, CrvB, 4 juni 2013

Prejudiciële vragen over uitleg Insolventierichtlijn inzake recht op insolventieuitkering voor in Nederland onrechtmatig verblijvende Turkse man

Sociale zekerheid - insolventie - vreemdeling - onrechtmatig verblijf - insolventierichtlijn 2008/94/EG - Besluit 1/80 - richtlijn 2003/109/EG - Handvest grondrechten (artikel 34)

Het gaat hier om een man met de Turkse nationaliteit, die, zonder verblijfsvergunning, werkte voor een werkgever in Nederland. De werkgever betaalde op een gegeven moment nog maar een deel van het loon. Enkele maanden later ging de werkgever failliet. De Turkse man vroeg aan het Uvw een uitkering omdat hij nog loon tegoed had van zijn werkgever. Lidstaten moeten nl. op grond van de Insolventierichtlijn regelen dat werknemers in zo'n geval toch enkele maanden loon uit een fonds krijgen. Nederland regelde dat in de Werkloosheidswet. Een werknemer die illegaal in Nederland verblijft, heeft volgens het arbeidsrecht wel recht op loon. Volgens de Werkloosheidswet heeft die werknemer echter geen recht op een uitkering voor loon dat hij nog tegoed heeft van een werkgever. Het Uvw heeft daarom de aanvraag afgewezen.

De Centrale Raad van Beroep stelt de volgende vraag: Moet, mede gelet op de in artikel 137, tweede lid, van het EG-Verdrag (thans artikel 153, tweede lid, van het VWEU) gelegen grondslag, de Insolventierichtlijn, in het bijzonder de artikelen 2, 3 en

4 van deze richtlijn, zo worden uitgelegd dat daarmee onverenigbaar is een nationale regeling als artikel 3, derde lid en artikel 61 van de WW op grond waarvan niet als werknemer wordt beschouwd de vreemdeling die onderdaan van een derde land is en die niet rechtmatig in Nederland verblijf houdt in de zin van artikel 8, onder a tot en met e en I, van de Vreemdelingenwet 2000, ook in het geval als dat van appellant, die een insolventie-uitkering heeft aangevraagd, naar civielrecht als werknemer moet worden aangemerkt en aan de overige voorwaarden voor toekenning daarvan voldoet?